

Nr 6/2016

**Protokoll fört vid sammanträde med styrelsen för
Stockholms Stadshus AB måndagen den 17 oktober 2016**

Justerat 2016-10-18

Karin Wanngård

Joakim Larsson

Närvarande:

Ordförande

Karin Wanngård (S)

Övriga ledamöter
eller som ledamot
tjänstgörande suppleant

Roger Mogert (S)
Karin Gustafsson (S) *för Åsa Lindhagen (MP)*
Daniel Helldén (MP)
Lars Bäck (V) *för Ann Mari Engel (V)*
Joakim Larsson (M) *för Anna König Jerlmyr (M)*
Sten Nordin (M)
Berthold Gustavsson (M)
Lotta Edholm (L)

Suppleanter

Emilia Bjuggren (S)
Patrik Silverudd (L)
Erik Slottnér (KD)

Arbetsstagarrepr.

Mats Lagerman (LO)
Staffan Holmborn (Vision)
Kristin Selander (Vision, suppleant)

Övriga: Ingrid Broman, Peter Dahlberg, Sara Feinberg, Susanna Höglund, Inger Kjaerboe, Oscar Lavelid, Ingela Lindh, Malin Lindvall, Jonas Schneider, Mikael Sjölander, Carolina Tillborg och Sara Wallin.

§ 1. Utseende av protokolljusterare

Att jämte ordföranden Karin Wanngård (S) justera dagens protokoll utsågs tjänstgörande suppleant Joakim Larsson (M).

§ 2. Anmälan av protokoll

Anmälades att protokoll från koncernstyrelsens sammanträde 2016-09-12 (Nr 5/2016) är justerat och utsänt.

§ 3. Revisorernas rapport avseende granskning av intern kontroll och delårsbokslut 2016 i koncernen Stockholms Stadshus AB

Muntlig föredragning av koncernrevisor Mikael Sjölander (EY).

Anmälades och lades till handlingarna revisorernas granskning av intern kontroll och delårsbokslut 2016 för koncernen Stockholms Stadshus AB.

§ 4. Prognos 2016:2 inklusive resultat per 2016-04-30 för koncernen Stockholms Stadshus AB

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslöt

att redovisad prognos 2016:2 och resultat per 2016-08-31 för koncernen Stockholms Stadshus AB godkänns.

Särskilt uttalande avgavs av Sten Nordin m.fl. (M) och Lotta Edholm m.fl. (L) samt suppleantyttrande från Erik Slottnér (KD) enligt följande:

”På det hela taget visar koncernens tertialrapport 2 för 2016 att mycket av utvecklingen i Stockholm fortsätter i en positiv riktning. Stockholm är en attraktiv stad att arbeta, starta företag och bygga bostäder i. Det är givetvis positivt att Stockholms makroekonomiska utveckling överlag är stark, även om konjunkturen mattas av något.

Vi oroas dock av den långsiktiga ekonomiska och finansiella utvecklingen för kommunkoncernen. Efter två år med den socialdemokratiskt dominerade majoriteten har kostnadsnivån tillåtit bli ohållbart hög. Särskilt investeringarna ligger på en nivå som inte är långsiktigt hållbar om de uteslutande lånefinansieras. Detta utgör ett hot mot Stockholms tidigare stabila ekonomi och därmed i förlängningen ett hot mot stockholmarnas vardag. En stabil ekonomi är ett medel för att säkerställa att inte vår gemensamma välfärd ska utsättas för nedskärningar på grund av budgetunderskott. Det är bara med robusta finanser som grund som välfärden får stabila förutsättningar och kan utvecklas för framtiden.

Dessvärre kan vi konstatera att bostadsbolagen inte kommer att kunna nå sina mål för bostadsbyggandet, trots den rödgrönrosa majoritetens vidlyftiga tal om detta. Svenska Bostäder är långt ifrån att nå sitt nybyggnadsmål om 900 påbörjade bostäder, med endast 31 påbörjade vid utgången av det andra tertialet. Våra farhågor avseende förutsättningarna att nå bostadsmålen bekräftas även av stadsrevisionen. Revisionen konstaterade tidigare i år att staden har en bostadsprojektportfölj med över 64 000

bostäder för perioden 2015–2020, men ser en risk med att för närmare 70 procent av dessa är byggstarten planerad att ske 2018–2020. Andra risker är brist på personella resurser, samt att tidplaner är satta utan att bedöma risker för förseningar, exempelvis till följd av överklagande.

Den rödgrönrosa majoritetens tillkortakommanden i att styra staden blir som mest uppenbara vad avser stadens långsiktiga ekonomiska utveckling. Den rödgrönrosa majoriteten bedriver en kortsiktig ekonomisk politik som tydligt riskerar att urholka koncernens soliditet och försvaga dess finansiella ställning. Det är ett ofrånkomligt resultat av den rödgrönrosa majoritetens medvetna politik att kraftigt höja investeringstakten och samtidigt minska intäkterna från realisationsvinster. Resultatet kommer att bli en kommunkoncern med påtagligt försvagad soliditet och ökad skuldbörda.

Även om tertialrapporten för koncernen överlag är positiv finns oroande underliggande tendenser vad avser den ekonomiska utvecklingen på sikt, tendenser som redovisats än mer utförligt i konjunkturärendet som behandlades i kommunstyrelsens ekonomiutskott den 18 maj. I ärendet konstaterades att om stadens försäljningsinkomster minskar (vilket de gör till följd av den rödgrönrosa majoritetens politik) och graden av lånefinansiering ökar kommer staden inte att kunna uppfylla kommunfullmäktiges långsiktiga målsättning om en soliditet på 34 procent. Detta kommer leda till en ökad skuldbörda, vilket stadsledningskontoret mycket riktigt konstaterar inte är hållbart över tid.

Vi anser också att stadsledningskontorets bedömning i konjunkturärendet avseende skuldutvecklingens konsekvenser måste tas på allvar och göras till föremål för politiska beslut. I konjunkturärendet konstaterades att den ökade skuldutvecklingen kan komma att medföra en försämrad kreditvärdighet. Detta, tillsammans med en förmodad normalisering av ränteläget, riskerar att öka kapitalkostnaderna på ett sätt som på sikt kommer att tränga undan driftmedel. Vi ställer oss därför frågande till bedömningen att målet om att Stockholms ekonomi är långsiktigt hållbar uppfylls helt.

Mot denna bakgrund behöver staden och koncernen prioritera mellan investeringar som bedöms som lönsamma och inte, i synnerhet sådana som inte genererar några försäljningsinkomster. Den rödgrönrosa majoriteten borde i detta läge agera för att förmå bolagen att prioritera sina investeringar inom ram istället för att skapa förväntningar om fortsatt ökade investeringar. Det gäller i synnerhet bostadsbolagen, vars förmåga att lämna utdelning till staden bedöms vara begränsad kommande år och vars investeringsprojekt ligger på en högre kostnadsnivå än beräknat.

Sammanfattningsvis befarar vi att den rödgrönrosa majoritetens politik riskerar att öka de finansiella riskerna samtidigt som möjligheten att agera expansivt, i likhet med Stimulans för Stockholm under den internationella finanskrisen, kraftigt beskärs. Det är en politik som vi finner felaktig, kortsiktig och oroande och som väsentligt skiljer sig från Alliansens målmedvetna strävan att förena en hög investeringstakt för det växande Stockholm med starkt ekonomiskt ansvarstagande.”

§ 5. Finansiell månadsrapport per 2016-08-31

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslöt

att stadsledningskontoret, finansavdelningens förelagda rapporter läggs till handlingarna.

Särskilt uttalande avgavs av Sten Nordin m.fl. (M) och Lotta Edholm m.fl. (L) samt suppleantyttrande från Erik Slottner (KD) enligt följande:

”Grunden för stockholmarnas gemensamma välfärd är att säkra stadens finanser och bygga upp stadens finansiella tillgångar. Det kräver en aktiv förvaltning av stadens fastighetsbestånd och strategiska avyttringar av tillgångar som inte utgör stadens kärnverksamhet.

Vi i Alliansen ser med oro på den rödgrönrosa majoritetens ekonomisk-politiska inriktning för staden. Vi befärar att de rödgrönrosa partiernas ideologiska låsningar kommer att medföra en förvaltning av stadens tillgångar och ökning av skulden som på sikt kommer att försvaga kommunkoncernens finansiella ställning. Stadens nettotillgångar väntas nästan halveras, från 14,9 miljarder kronor i september 2014 till knappt åtta miljarder kronor om två år. Lika illavarslande är prognosen för kommunkoncernens externa upplåning, som uppskattas trefaldigas från 23 miljarder kronor i september 2014 till över 60 miljarder kronor vid innevarande mandatperiods slut.”

§ 6. Sammanträdestider 2017

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslöt

att följande sammanträdestider för koncernstyrelsen godkänns.

Måndag 2017-02-06 kl. 13.00	<i>Om behov föreligger</i>
Måndag 2017-03-20 kl. 13.00	Koncernårsbokslut 2016
Måndag 2017-05-08 kl. 13.00	Styrelsens sekreterare Arbetsordning m.m.
Måndag 2017-06-12 kl. 13.00	Förslag till budget 2018 och inriktning 2019-2020 Tertialbokslut 1 jämte prognos
Måndag 2017-09-11 kl. 13.00	<i>Om behov föreligger</i>
Måndag 2017-10-16 kl. 13.00	Tertialbokslut 2 jämte prognos Kommande sammanträdestider
Måndag 2017-12-11 kl. 13.00	Budget och ägardirektiv för år 2018

§ 7. Genomförandebeslut gällande Stockholm Vatten Holding AB:s utveckling av Högdalens sorteringsanläggning

Förelåg koncernledningens och stadsledningskontorets gemensamma tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslöt att föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Genomförandet av projektet Högdalens sorteringsanläggning till en total investeringsutgift om 805 mnkr godkänns.

Koncernstyrelsen beslöt för egen del att

1. Genomförandet av projektet Högdalens sorteringsanläggning till en total investeringsutgift om 805 mnkr godkänns.
2. Beslutet justeras omedelbart.

§ 8. Kommunfullmäktiges beslut avseende kompletterande ägardirektiv

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslöt att

1. Anmälan av kommunfullmäktiges beslut gällande Personalpolicy för Stockholms stad godkänns.
2. Personalpolicy för Stockholms stad enligt bilaga 1 antas.
3. Tidigare beslutad Personalpolicy för Stockholms stad (dnr 201-295/2007, antagen den 16 februari 2009) upphör att gälla.
4. Dotterbolagen inom koncernen Stockholms Stadshus AB får i uppdrag att anta Personalpolicy för Stockholms stad.
5. Anmälan av kommunfullmäktiges beslut gällande Plan för säkra och trygga skolvägar i Stockholms stad godkänns.

§ 9. Övriga anmälningsärenden

Förelåg koncernledningens tjänsteutlåtande.

Anmälades och lades till handlingarna följande ärenden:

1. Koncernledningens remissvar om ”Promemorian Miljöbedömningar (Ds 2016:25)”
2. Koncernledningens remissvar om ”Regionalt trafikförsörjningsprogram för Stockholms län.”
3. Koncernledningens remissvar om ”Motion (2016:17) om Food Bikes”
4. Koncernledningens remissvar om ”Biblioteksplan 2016-2020”
5. Koncernledningens remissvar om ”Motion (2016:36) om Stockholms möjligheter till ett ökat företagande hos nyanlända”
6. Koncernledningens remissvar om ”Stockholms stads program för evenemang”
7. Koncernledningens remissvar om ”Motion (2016:4) om markansvisningstävlingar på lägsta hyran”

8. Koncernledningens remissvar om ”Rapporten Mer flyg och bostäder - den statliga samordnaren av flygkapacitet och bostäder i Stockholmsområdet (N/2016/02702/TIF)”
9. Koncernledningens remissvar om ”Samrådsremiss om nästa regionala utvecklingsplan för Stockholmsregionen, RUFS 2050”
10. Koncernledningens remissvar om ”Delrapport från Äldreboendestredningen”
11. Koncernledningens remissvar om ”Motion (2016:13) om ett starta eget-program för kvinnor i utanförskapsområden”
12. Koncernledningens remissvar om ”Strategisk inriktning för företagsområden”
13. Koncernledningens remissvar om ”Remiss av delbetänkande från Miljömålsberedningen med förslag om en klimat- och luftvårdsstrategi för Sverige”
14. Koncernledningens remissvar om ”Tomträttsavgälder för flerbostadshus”
15. Koncernledningens remissvar om ”Skrivelse (2/6) om Stockholm Vattens mobila miljöstationer”
16. Koncernledningens remissvar om ”Remiss av Arbetsklausuler och sociala hänsyn i offentlig upphandling (SOU 2016:15)”
17. Koncernledningens remissvar om ”Strategi för Fossilbränslefritt Stockholm 2040”

§ 10. Genomförandebeslut avseende SISAB:s förhyrning och ombyggnad av Ämbetshuset, fastigheten Murmästaren 3, till gymnasieskola

Förelåg koncernledningens och stadsledningskontorets gemensamma tjänsteutlåtande.

Koncernstyrelsen beslöt att föreslå kommunfullmäktige besluta följande.

1. Förslag till hyresavtal avseende lokaler i fastigheten Murmästaren 3 mellan SISAB och Balder Kungsholmen AB för vidare uthyrning till utbildningsnämnden godkänns.
2. Förslag till optionsavtal med tillhörande aktieöverlåtelseavtal om rätt för SISAB att förvärva samtliga aktier i Balder Kungsholmen AB godkänns.
3. Besluten i ärendet justeras omedelbart.

Koncernstyrelsen beslöt för egen del att

1. Förslag till hyresavtal avseende lokaler i fastigheten Murmästaren 3 mellan SISAB och Balder Kungsholmen AB för vidare uthyrning till utbildningsnämnden godkänns.
2. Förslag till optionsavtal med tillhörande aktieöverlåtelseavtal om rätt för SISAB att förvärva samtliga aktier i Balder Kungsholmen AB godkänns.
3. Besluten i ärendet justeras omedelbart.

Reservation avgavs av Sten Nordin m.fl. (M) samt suppleantyttrande från Erik Slottnér (KD) enligt följande:

”Koncernstyrelsen föreslås besluta att koncernledningens förslag till beslut avslås.”

Därutöver anfördes följande:

”Stockholms stad har ett behov av utbyggd kapacitet inom gymnasieskolan för kommande år. Vi är generellt positiva till nyproduktion och/eller förvärv av kvalitativa och ändamålsenliga lokaler för detta syfte, förutsatt att de är ekonomiskt försvarbara. Likaså är vi positiva till en god geografisk spridning av stadens gymnasieskolor i såväl innerstad som ytterstad. En ny gymnasieskola på Kungsholmen anser vi därför, generellt sett, vore välkommet.

Vi är dock bekymrade över de kostnadsnivåer som redovisas i det föreliggande ärendet och vidhåller med kraft ett enigt ekonomiutskotts ståndpunkt att hyreskostnaden måste sänkas väsentligt och att den höga kostnaden i detta projekt måste ställas i relation till stadens övriga inhyrningar.

Hyreskostnaden på 28 314 kronor per elev är orimligt hög. Den ska ställas i relation till nyligen renoverade Stigbergsgymnasiet, numera P A Fogelströms gymnasium, där hyreskostnaden ligger på under 20 000 kronor per elev och år. Till skillnad från vad som är fallet vid P A Fogelströms gymnasium så ingår inga skolidrottsmöjligheter i kv. Murmästaren. Det innebär ytterligare kostnader som ska adderas till den nu föreslagna nivån. Till skillnad från de fastigheter som staden själv äger finns även risken att kostnaderna kommer att stiga successivt i takt med index och en annan avskrivningstid på fastigheten. Vi är därför, under dessa premisser, inte beredda att ställa oss bakom förslaget och grundar vårt ställningstagande på den hyresnivå som nu föreslås.

Vi delar visserligen ambitionen att bygga ut skolkapaciteten för att svara mot en växande stads behov, men vi anser att den överordnade principen måste vara att stadens medel ska gå till att bekosta undervisning, inte lokaler och administration. Vår farhåga är att den i detta ärende föreslagna inhyrningen riskerar att kollidera med den principen. Stockholms gymnasieelever gynnas inte av att skattemedel används för att täcka orimligt höga hyreskostnader för en skolbyggnad på Kungsholmen i stället för till undervisning. Det är därmed inte heller något som SISAB och kommunkoncernen bör medverka till.

Slutligen är vi kritiska till att SISAB:s styrelse, inför sitt beslut den 27 september, inte gavs möjlighet att ta del av optionsavtalet. Det är en ekonomiskt omfattande affär av synnerlig principiell vikt, varför vi anser det olämpligt att delegera till SISAB:s VD att teckna optionsavtalet och det tillhörande aktieöverlåtelseavtalet utan styrelsens kännedom om dessas innebörd. Oaktat vad SISAB:s delegationsordning stipulerar är det rimligt att betrakta ett optionsavtal för ett så omfattande förvärv som en fråga av synnerligen väsentlig affärsmässig betydelse för bolaget och därmed en fråga som ska vara föremål för styrelsens insyn och beslut.”

§ 11. Övriga frågor

Inga övriga frågor förelåg.

Vid protokollet:

Sara Feinberg